

De mussen tegen de mezen

Het heeft gevoren en ik heb net mijn wintervoorraad vogelvoer binnen gekregen. Een mooie gelegenheid de voederplek vast een beetje op te tuigen. Ik hang een silo met pinda's en zonnepitten op.

Mijn dochter (ziekjes) en ik kruipen op de bank waar we een goed uitzicht hebben en wachten af. Binnen de kortste keren zitten in de toppen van de struiken een aantal kool- en pimpelmezen (hoe doen ze dat zonder WhatsApp?). Een van de koolmezen maakt de oversteek naar de seringenboom. Hij gluurt omlaag naar de voedersilo. Dan dwarrelt hij door de takken naar beneden voor een inspectie van dichtbij, springt op de bovenkant van de silo en pikt tegen de zijkant waar hij de pinda's ziet zitten. Helaas, de silo is van plastic..... De mees vliegt weg en meteen daarop arriveert er een ander en die wel weet hoe het werkt.... Ze (dames koolmezen hebben een smalle stropdas) pikt een pinda en verdwijnt ermee in de kardinaalsmuts om hem op te peuzelen. Al gauw zitten er meerdere mezen in de sering die om de beurt een pinda komen halen.

Dan ineens arriveert de mussenclan. Ze duiken al lawaaiend neer in de haag en van daaruit verspreiden ze zich razendsnel over de voederplaats. Een springt er zelfs op de rug van een koolmees die net op weg is naar de silo! Even een potje spectaculair luchtworstelen en dan vliegt de mees weg. De mussen beginnen met het leegroven van de voedersilo. Met open dreignaveltjes en imponerend gespreide vleugels dringen ze elkaar driftig weg. Maar zodra er een mees verschijnt is het allen tegen één.

Mijn dochter en ik vinden dat gemeen en we hebben er het volgende op gevonden. Als de mussen een tijdje gegeten hebben lopen wij langs het raam. De bende vliegt als één man de haag in om druk stijpend deze brute onderbreking te bespreken. Terwijl dit protest in volle gang is vliegt een van de mezen in golvende vlucht naar de voedersilo, pikt een pinda en vliegt weg. Onmiddellijk volgt een tweede die hetzelfde doet en nog een en nog een.

Dan verschijnt de eerste mus weer met heel lange nek en zenuwachtig draaiende kop. Als er niets gebeurt valt de hele bende weer neer op het voer en men vervolgt vrolijk kibbelend de maaltijd tot wij vinden dat het welletjes is. We lopen weer langs het raam en weg zijn ze. De mezen die blijkbaar dus banger voor mussen dan mensen zijn, gaan weer in de aanval en pikken snel pinda's en pitten uit de voedersilo. Ze beginnen nu elkaar zelfs te verdringen! Dit gaat zo door tot de mussenbende weer voldoende moed heeft verzameld en zich weer op het banket meldt.

Meer dan een half uur lang, hoeft mijn dochter zich niet te vervelen maar dan is het feestmaal voorbij.....Het wordt stil op de voederplaats en u weet inmiddels al wel wie er komt kruimelvegen.....
Juist! De heggemus!

Carin
December 2013

Wolf

Deze zomer is er een wolf in Nederland gevonden. Dood. Maar toch... alles raakte in rep en roer. Wolven roepen nu eenmaal allerlei gevoelens op. Van grote bewondering tot redeloze angst en van alles daar tussen in. Onlangs bleek dat de gevonden wolvin elders moet zijn geschoten en om een of andere duistere reden in de polder te zijn neergelegd. Feit is dat bij onze oosterburen in de grote wouden vrije wolven rondzwerven en ze zullen de grens ooit wel eens over steken.... En wat dan?

De aan- of afwezigheid van wolven in een ecosysteem kan grote en onverwachte gevolgen hebben. Een mooi voorbeeld is het Yellowstone Park in de Verenigde Staten. De wolf werd daar in 1995 geherintroduceerd. Tegenstanders voorspelden dat hij de daar levende, zeldzame gaffelantilopen uit zou roeien. De verbazing was dan ook groot toen bleek dat de populatie na enige tijd juist begon te groeien! Hoe

kon dit? Aten wolven dan geen gaffelantilopen? Inderdaad, dat deden ze niet. Volwassen antilopen zijn namelijk te snel en hun jongen te klein om een wolvenfamilie te voeden. Dus de wolven lieten de gaffelantilopen links liggen. Wat ze wel deden was de populatie coyotes (prairiewolfjes) decimeren. Deze zijn wel dol op verse, jonge gaffelantilopekalfjes. Minder coyotes betekent meer overlevende gaffelantilopes. Raadsel opgelost.

Maar er gebeurde meer... want ineens doken er bevers op in het gebied, het otterbestand groeide, de variatie aan vissoorten steeg enorm en de diversiteit aan plantensoorten nam ook nog toe. Allemaal sinds de komst van de wolven. Kunnen die dan toveren?

In het park leefde altijd al een grote populatie wapiti's (de Amerikaanse variant van het edelhert). Deze dieren hebben twee dingen nodig; groenvoer en water. Toen er nog geen wolven waren hadden ze de neiging om dicht bij de rivier te blijven grazen; lekker handig voor als je dorst krijgt. Het gevolg was dat ze de oevers helemaal kaalvraten. Alle jongen bomen, al het gras, alle struiken en tot overmaat van ramp erodeerden daardoor de oevers en slibde de rivier dicht.

Toen kwam de aap uit de mouw. Wolven blijken vooral dol te zijn op hertenbiefstuk. Geen enkele wapiti wil als wolvenmaaltje eindigen. Dus om uit de kaken van een roedel te blijven moesten ze zich voortdurend verplaatsen. Einde makkelijk strandleventje.

Gevolg..... De begroeiing langs de rivier herstelde zich en daarmee verschenen veel insecten met in hun kielzog vogels en vissen. Overall schoten wilgen en populieren op en wie weten daar wel raad mee? Juist, de bevers.

De biodiversiteit in Yellowstone nam dus enorm toe door de terugkeer van een enkele soort in het systeem. Kan zoets ook in Nederland? Geen idee.... Gevoelsmatig lijkt het me onwaarschijnlijk. Ons land is heel vol, de natuurgebieden zijn klein en versnipperd en veel kringlopen zijn verstoord. Maar wie weet?

Op 10 december organiseren de Zoogdierwerkgroep en Natuur Actief een speciale avond over wolf en bever en u bent daarvoor van harte uitgenodigd.....

Carin

November 2013

Mus

Vanmorgen liep ik door ons dorp langs een tuin met daarin zuilen van betonijzer waarin rozen groeien. De bovenste vakjes waren niet begroeid en rondom zat in elk zo'n vakje een mus en dan drie etages hoog. Genoeg zaten ze daar te kibbelen, hun veren te poetsen of te genieten van de eerste ochtendzon. Het was een grappig gezicht waarvan ik dan gelijk goede zin kreeg.

Als ik mensen spreek naar aanleiding van mijn stukjes blijkt dat velen denken dat ik ergens op een afgelegen boerderij woon. Het tegendeel is waar, ik woon in een gewoon huis, in een gewone wijk, in een gewoon dorp. Een verschil is er wel; vlakbij ligt een natuurgebied en daardoor komt er hier wel eens iets aparts voorbij.

Maar de meeste dieren die ik hier zie komen vast ook bij u in de buurt voor. Sterker nog: inmiddels is het in Nederland zover dat de steden een grotere soortenrijkdom herbergen dan het platteland. Door de rationalisering en intensivering van de landbouw (tja, twee broden voor 1,50 dat is wel lekker) zijn daar veel soorten verdwenen of heel zeldzaam geworden.

Des te belangrijker om het stadsleven te koesteren. Allerlei voormalige plattelanders vestigen zich daar in parken, langs grachten, op daken en in tuinen. Ja, ook bij u in de tuin! Als u de juiste voorwaarden schept kunt u ervoor zorgen dat dakloze dieren een plekje in de stad kunnen veroveren.

Een paar tips. Zet inheemse struiken en planten in de tuin die veel nectar produceren of noten en zaden. Ruim de tuin niet te netjes op, laat wat blad liggen, wat uitgebloeide stengels staan. Zet eens een

vogeldrinkbakje neer of maak een minivijver. En .... (maar dat spreekt vanzelf) gebruik geen bestrijdingsmiddelen.

Maar doe vooral niet te moeilijk, begin simpel. Zet een betonijzerzuil neer met een klimroos erin. Dan krijgt u burens die u elke morgen laten glimlachen!

Carin
oktober 2013

Zwemkip

Op een prachtige zomerochtend wandel ik naar de Oude Rijn. Nevel stijgt op uit het water, een rietzanger fluit, het water kabbelt zachtjes.... Dan is de lucht plotseling vol met luid gakkende ganzen. Vroeger voor mij een geluid dat bij de late herfst hoorde als grote groepen ons land vanuit het Noorden binnenkwamen.

De natuur is vrijgevig en gulzig te gelijk. Zodra de omstandigheden voor een bepaald organisme goed zijn gaat het gelijk vol gas vooruit. Laat me een voorbeeld geven: Wat heeft een vogel nodig om succesvol te gedijen: genoeg voedsel, plaatsen om nesten te bouwen en niet te veel vijanden.

Voor Grauwe ganzen is dat precies wat Nederland biedt: het hele jaar door staan de akkers vol met heerlijkheden, overal (zelfs in stadsparken) zijn genoeg ruigtes om nesten te bouwen en vijanden ontbreken na genoeg dus..... hun jongen overleven **a l l e m a a l** (meestal een stuk of 6 tot 8) en na twee jaar gaan die ook aan de slag met huisje, boompje, beestje en dat zo'n 20 jaar lang... rekent u maar uit.

Het vervelende is dat andere soorten verdrongen worden, plassen en poelen vervuild raken met mest (elke 3 minuten een keutel) en natuurlijk veel schade wordt toegebracht aan gewassen.

Hekken houden ganzen niet tegen omdat ze de gewoonte hebben om te vliegen als ze ergens heen willen. In de natuur duiken op plaatsen waar overvloed heerst op een gegeven moment 'profiteurs' op in de vorm van predators. Maar roofdieren die ganzen aan kunnen zijn er hier (nog) niet.

Of er ontstaat bij ongebreidelde vermenigvuldiging uiteindelijk voedseltekort en dan sterven dieren van honger en daaraan gerelateerde ziektes.

Terug naar de ganzen: voedseltekort? Zolang we gras en graan telen zal dat niet gebeuren. Natuurgebieden en stadsparken opheffen? We hebben het groen hard nodig.

Nare ziektes verspreiden? Ik zal nooit de Myxomatosekonijnen van onze burens vergeten.....

In Vlaanderen hebben ze een probleem met bisamratten. Dat pakken ze als volgt aan:

Ze eten hem op! Hij staat op de kaart als 'Waterkonijn'.

Dus wat dacht u van een heerlijke omelet van de eieren van de 'Zwemkip'?

Carin
september 2013

Kwaad kersen eten...

Bij mijn opa en oma op het erf stonden een heleboel verschillende soorten kersenbomen. Een ware trekpleister voor ons kinderen. We konden niet wachten tot ze rijp waren en dus kwamen we vaak met buikpijn thuis na een bezoekje.

De rijpe kersen waren natuurlijk ook niet te versmaden voor de spreuwen. Om deze te verjagen had opa een ingenieus afschrikmiddel geïnstalleerd: in elke boom hing een groot stuk metalen golfplaat, er bij een stevige stok met een lang touw eraan. De touwen uit de diverse bomen kwamen samen in het keukenraam.

Van daaruit kon je dan de stokken tegen de golfplaten laten slaan.

Tot vervelens toe lieten we de klepels knallen op de platen. Dus op de dagen dat er kleinkinderen waren (en mijn opa en oma hadden er heel wat) kregen de spreuwen geen kans maar of er echt minder kersen werden gejat???

Carin
augustus 2013

X-factor

Ooit hebben we in de nok van ons dak twee kunstnesten voor huiszwaluwen opgehangen. Het barst in onze buurt namelijk van deze vogeltjes. Helaas vinden ze onze gevel niet interessant en dus stonden de twee woningen jarenlang leeg.

Tot dit voorjaar. Twee paartjes huismussen hebben de boel gekraakt en zijn er een gezinnetje gestart. En het lijkt er op dat ze nog hogere ambities hebben dan alleen wonen op stand. Een carrière in de showbizz bijvoorbeeld.

Op het dak van onze overburen zit een mannetjesmerel volop te fluiten. Twee pannen achter hem zit... jawel een van onze krakers. De merel begint aan een volgende uiterst muzikale strofe en als hij even stil houdt... TSJIELEP! De merel fluit onverstaanbaar verder en opnieuw valt onze mus in met een hartgrondige tsielp. Vanuit ons nest klinkt enthousiaste bijval, alsof moeder de vrouw manlief aanmoedigt vooral door te gaan. Ze ziet het al helemaal voor zich de naam van haar Arie in neonletters.... Maar nu draaf ik wellicht door. En dat vindt Arie ook want zo gauw de merel weg is houdt hij wijselijk zijn snavel en gaat er stilletjes vandoor.

Carin
juli 2013

Mezen

Boven ons terras hangt een nestkast waar een koolmezenpaar al weken druk in en uit vliegt. Eerst met nestmateriaal en later met rupsjes en insecten. Ook voeren ze kleine wittige bolletjes af. Dit zijn de poepjes van de kuikentjes. Een mezenkast heeft namelijk geen toilet dus moet het afval handmatig verwijderd worden. Te horen aan het gepiep zijn de jongen inmiddels al flink gegroeid.

Dan op een dag flitst er een sperwer door de tuin. De volwassen mees kwam net uit de kast en vlucht in paniek naar de berkenboom van de burens. De sperwer duikt er achter aan. Er volgt een druk geritsel van bladeren en dan zien we de sperwer wegvliegen.....

“Is-tie nou dood?” vraagt mijn dochter met een klein stemmetje. We weten het niet. Als het zo is, leg ik haar uit, heeft de sperwer nu eten voor zichzelf of zijn jongen. Ja, dat vindt ze wel fijn. Voor de mezen is het heel erg. Eén ouder kan zulke grote jongen niet meer voldoende te eten geven. Ze kijkt me met droevige ogen aan..... maar dan klinkt uit de berk : “piiiiep?”. De partner die inmiddels in de blauwe regen zit, antwoordt. Een zucht van verlichting gaat door onze familie. Gelukkig..... de mees is de dans ontsprongen en een paar dagen later kijken we op de rand van de trampoline hoe 5 jonge meesjes uit de nestkast tuimelen, de wijde wereld in!

Carin
juni 2013

Hofmakerij = uitsloverij

Het is lente en dus bruist het in vogelland. Elke ochtend word ik wakker in een kakafonie van vogelgefluit. Prachtig voor mij, bloedserieus voor de heren vogels. Het territorium moet afgebakend en dat doe je in eerste instantie door te schreeuwen: "Dit is van mij, dit is van mij". Ten tweede moeten de heren adverteren ; "kijk mij, kijk mij" om dames te lokken. Facebook is er niks bij.

Heel vroeg in de ochtend klinkt al het ronde, rollende gezang van de merelmannen. Heerlijk om naar te luisteren maar het is dus geen vrolijkheid zoals we nu weten... Overdag zie ik vooral de vechtpartijen van de heren onderling. Ze fladderen woest tegen elkaar op omhoog en brengen daarbij de meest fantastische geluiden voort. Een keer werd een rivaal op ons grindpad tegen de grond gedrukt op een paar centimeter voor mijn voeten. De merels zijn dan zo fanatiek dat ze de hele buitenwereld vergeten.... Niet handig met zoveel katten in de buurt.

Nu, eind april, heerst wapenstilstand. Het land en de dames zijn verdeeld en de vechtjassen zijn brave huisvaders geworden...

De pimpelmees zit boven in een boom en roept met een ijl maar verdragend stemmetje. Waarschijnlijk is dat niet indrukwekkend genoeg vandaar dat hij ook nog eens felgekleurd is. Hoe opvallender zijn pakkie hoe meer dames wel met hem willen, ook de buurvrouwen. Hè? Dat zit zo. Dames mezen paren vaak met de meest opzichtig geklede man in de buurt. Die is wel opvallend knap maar geen duizendpoot. Hij kan maar voor een broedsel tegelijk zorgen. Dus de buurdames zoeken een andere man (een brave sukkel dus) om voor het nest en de jongen te zorgen.

Het baltsgedrag van de houtduiven is altijd goed te volgen. Ze klimmen met klapperende vleugels de lucht in en duiken in een spectaculaire boog omlaag. Daar verschijnt een appetijtelijke dame. De doffer landt in haar buurt, zet een hoge borst op en koert terwijl hij hoffelijke buigingen maakt in haar richting. Ze loopt een stukje weg. De doffer hipt al koerend en buigend achter haar aan. Ze vliegt weg. Hij erachter aan. Het spel begint opnieuw net zolang tot ze toegeeft. Dan gaan ze op zoek naar een geschikte nestlocatie. Er wordt een hoopje losse takken in gedumpt en dan begint het broeden. Dit gaat vaak mis want de constructie van het nest laat vaak nogal te wensen over en vaak vallen eieren of jongen eruit met alle akelige gevolgen van dien. Dit gaat de pret niet drukken, ze beginnen vrolijk van voor af aan, tot soms wel vier keer in een seizoen.

Dan hoor ik ook een heggenmus. Lang niet alle heggenmussen slagen erin een eigen territorium met dame te veroveren. Deze landlozen zwerven dus een beetje rond. Treffen ze een vrouwtje alleen thuis dan gooien ze al hun charmes in de strijd en tja... zo'n vagebond heeft wel wat.....

Zo ziet u maar, niets menselijks is onze vogels vreemd.

Het ergst vinden we natuurlijk de koekoek die zijn eieren in andermans nesten achterlaat. Ook het kuiken dat daar uit komt is al door en door slecht. Zodra hij is uitgekomen kiepert-ie alle al aanwezige kuikens en eieren uit het gastnest. Nu is alle voedsel voor hem alleen. Het is net een eng sprookje zonder happy-end, behalve voor de koekoek dan....

Carin
mei 2013

Etiquette

Net als bij mensen heb je ook onder de vogels horken en meer beschaafde types, fiemelpieten en degenen die tevreden zijn met alles wat de pot schaft.

Laten we eens beginnen bij de tafelmanieren.

Een ooievaar loopt statig en bedachtzaam langs het gebodene en pikt er plots een lekker hapje uit. Helaas ziet de manier waarop hij het naar binnen werkt er wat minder elegant uit. De kop gaat achterover, de snavel de lucht in en met een paar schokkende bewegingen van de hals wordt de prooi naar binnen geschrokt.

Hmm.

Eenden scheppen met sneppende snavels allerlei dingetjes van het water en soms gaan ze zelfs helemaal ondersteboven om het lekkerste van de bodem te schrapen, ze nemen het onderste uit de kan, zo gezegd. Daarbij laten ze de rest wel tegen hun achterwerk aan kijken.... Smakelijk eten!

Heel andere types zijn de zwaluwen; die eten achter het stuur. In volle vlucht happen ze naar alles wat ze in de lucht tegenkomen. Aalscholvers doen dat onder water. Ze vliegen als het ware achter de vissen aan. Maar anders dan de zwaluwen, nemen ze voor het opeten wel even een stop.

Ook in uw tuin zijn er verschillende eetculturen, kijkt u maar eens mee:

Met olijk draaiende kopjes hippen de mezen langs plantenstengels omhoog en omlaag en plukken met hun fijne snaveltjes allerlei insecten en hun eitjes weg. Ook kunnen ze heel precies in de strooisellaag blaadje voor blaadje omdraaien op zoek naar iets lekkers.

Merels doen dat heel anders, woest schrobben ze met hun poten in bladeren en planten. Er vliegt van alles in het rond en de merel zoekt er tussenuit wat van zijn gading is. De rotzooi laten ze gewoon liggen. Dat is nu flauw van mij, want het harde werk van de merel zorgt voor lucht en licht op de bodem en bovendien kunnen minder sterke vogeltjes weer tussen de troep naar lekkerheden zoeken die de merel overslaat.

Nu het doorwintert is mijn voederhoek nog steeds geopend en kan ik het eetgedrag van de vaste gasten goed bestuderen. Neem de houtduiven. Groot en rondborstig waggelen ze richting het banket. Met hupjes en dreigend vleugelgezwaai jagen ze iedereen weg en beginnen dan haastig te pikken. Tussen door nemen ze lange teugen uit de vogeldrinkbak. Om daarna weer elke vogel (inclusief soortgenoten) weg te jagen van de dis.

Ook de mussen zijn vaste bezoekers van mijn snackhoek. Luidruchtig als altijd strijken ze neer in de beukhaag. Aldaar wordt kennelijk eerst het assortiment besproken. Als dat goed bevonden is strijken ze neer tussen de andere gasten en pikken al kwebbelend van alles op. Waarbij ook zij nogal eens agressief de veren opbollen naar anderen toe.

Maar... wat een maaltijd in vogelland zo spannend maakt is het feit dat de eter het risico loopt zelf ook gegeten te worden... In een flits kan een sperwer het diner komen verpesten en er met een van de gasten vandoor gaan en dat is niet om even een dansje te maken. Nee, hij plukt het slachtoffer ter plekke de veren uit, scheurt hem aan flarden en eet hem op. Gelukkig voor mijn gasten gebeurt dat niet elke dag.

En als iedereen dan weg is komt... als u mijn stukje uit februari gelezen hebt weet u het al... de heggemus. Centimeter voor centimeter hipt hij over de grond en pikt neurotisch naar alles wat maar het vermoeden van eetbaarheid heeft. Zo scharrelt hij zijn kostje bij elkaar; als kruimeldief.

Carin

April 2013

Vogelballet

Voor fantastische voorstellingen hoeft u niet altijd naar het theater. Ook buiten schuilt er allerlei talent. Neem nu de mussen: Een vrolijke troep strijkt een eindje voor me neer op een ligusterhaag. Ze zitten mooi op een rij op de haag en schetterbekken er luidruchtig op los. Als ik nader, duikt de eerste de heg in. Ik loop verder en de tweede gaat kopetje onder, ik loop verder en de derde verdwijnt en zo duiken ze een voor een, als in een perfecte wave, naar het binnenste van de heg. Ik kijk nog even om.... Nee, ze komen niet weer een voor een boven.

Of neem de kauwen op een winderige herfstochtend. Ze zitten boven in de berk, tillen de vleugels op en laten zich door de wind meenemen. Precies een primaballerina die door haar lichtvoetige collega's wordt opgetild. Daarna draaien en duikelen ze roepend om elkaar heen; een zwierig ballet van rafelige zwarte dansers met heel slechte stemmen, dat dan weer wel.

En wat dacht u van de massa-choreografieën van de spreeuwen? Dat zwaait en zwenkt en golft in een duizelingwekkend tempo om plotseling neer te duiken in de rietcoulissen. Daar barst dan een hels lawaai los

alsof de voorstelling druk en uitgebreid wordt nabesproken.

Afgelopen zomer hadden we nog een fraai staaltje van luchtkunst. Dit was des te indrukwekkender omdat het zich in volmaakte stilte voltrok. Een groep van 10 ooievaars vloog laag over onze wijk op zoek naar een thermiekbel. Plechtig en zonder één vleugelslag lieten ze zich zwijgend en statig achter elkaar aan naar boven spiralen tot ze niet meer waren dan stippen in een hoge blauwe lucht. En nu we het toch over blauwe lucht hebben.... Daar heb ik zo'n zin in!

Carin
maart 2013

Voedertafel-pikorde

Nu er zoveel sneeuw ligt geef ik de vogels in mijn tuin 's morgens en 's middags te eten. Vooral het strooivoer vindt gretige aftrek. En daarbij spelen zich zeer interessante taferelen af.

Als eerste komen 's morgens de merels. Die vind ik behoorlijk chagrijnig (ochtendhumeurtje?) naar de andere tafelgasten. Zit er ergens een vogel (maakt niet uit wat) te eten komt er al gauw een merel om hem/haar te verjagen. De jager wordt op zijn beurt weer achter na gezeten door een volgende merel en die weer door een ander en zo gaat het maar door. Je snapt niet waarom ze zoveel energie verspillen met elkaar achter na te zitten. Want ondertussen zijn er kapers op de kust die hun kans grijpen. Met opgezette kuifjes hippen de vinken naar het voer en pikken haastig wat graantjes weg voor ze weer op de vlucht moeten voor een aanstormende merel.

Dan zijn er natuurlijk de mussen... met hele bendes tegelijk dwarrelen ze op de voerplaats neer, huis- en ringmussen door elkaar. Wat zien ze er schattig uit die de ringmussen met hun zwarte wangetjes. Maar dat schattige is slechts schone schijn want zij spelen met verve de baas over... de huismussen. Zit er een huismus op de voedersilo dan wordt die stevast door een ringmus verjaagd. De ringeltutten zijn ook nog eens kniezers wat eten betreft. Ze nemen alleen de zonnebloemzaden en gooien de pinda's op de grond. Die worden trouwens weer dankbaar opgepikt door kool- en pimpelmezen die al helemaal niet op de voedersilo mogen van de mussen.

Maar ook de mussen hebben zo hun problemen want als de ernstig kijkende groenlingen er aan komen moeten zij op hun beurt het veld weer ruimen.

Schiet plotseling alles en iedereen in grote chaos weg dan weet je genoeg; daar komt een sperwer... in een flits schiet hij door de tuin. Soms heeft-ie geluk, vaak ook niet want al die oplettende oogjes samen zien ondanks al het gebakkelei een heleboel. Even is het dan helemaal stil rondom de voedertafel maar al gauw wint de rammelende maag het van de schrik en het gezonde verstand en begint het hele gekrakeel weer van voor af aan.

Uiteindelijk daalt er een diepe rust neer over de voederplaats. Iedereen is vertrokken... Oh nee wacht... daar scharrelt druk pikkend en zenuwachtig het bescheiden heggemusje rond. Voor hem blijven slechts de kruimels...

Carin
februari 2013

Even een vleugje zomer...

Als ik naar buiten loop hoor ik het gemiauw van een buizerd. Automatisch speur ik de lucht af om hem te spotten. Niets... Als ik weer verder loop hoor ik het opnieuw... ik kijk.... Niets. Net als ik verder wil gaan hoor ik het opnieuw maar dan gelijk gevolgd door een serie ratelende en klepperende geluiden. Aha, nu wordt alles duidelijk; de spreek van de burens zit op de nok van de schuur. Glanzend in het zonlicht staat

hij daar de clown uit te hangen. Hij krijst, piept, fluit, kleppert en ondertussen zwaait hij met zijn vleugels als zo'n Spaanse dame met een waaier.

Eigenlijk zorgen spreeuwen de hele zomer voor spektakel. Als de jongen het nest uit zijn zwerven ze in groepen door het land op zoek naar insecten, wormen en natuurlijk.... kersen. De platanen achter ons huis fungeren als verzamelplaats voor het slapengaan. Vlucht na vlucht strijkt neer in de bladeren en barst los in druk gekwetter en gekwebbel. Soms gaat het zo te keer dat we elkaar in de tuin niet meer kunnen verstaan. Het schijnt dat een goede babbel in spreeuwenland zorgt voor veel volgers. De spreeuwen die de energie hebben om veel te kletsen hebben kennelijk een goede voedselbron gevonden. De volgende dag gaan dus alle burens mee uit eten...

Na een tijdje beginnen groepjes op te stijgen en rond te cirkelen om daarna weer neer te strijken. Dat gaat een poosje zo door en dan ineens klinkt het geruis van duizenden vleugels en vliegen ze weg. Bij de Oude Rijn geven ze nog een paar prachtige staaltjes formatievliegen weg, daarna strijken ze neer in de rietkragen en zwijgen.... Tot morgenvroeg.

Carin
januari 2013

Wie doet mij wat

Op een zomeravond zat ik in mijn eentje in de tuin te genieten van de zwoele stilte. Ineens verstijfde ik in mijn stoel van schrik. Achter mij in het struikgewas klonk een woest gegrom. "Help!" Een leeuw in mijn tuin? Het nuchtere verstand vertelde me dat dat niet waar kon zijn. En inmiddels was het trouwens weer stil.

Net toen mijn hart weer het normale ritme sloeg hoorde ik luid gesnuif. "Een stier?" Het zal toch niet waar zijn? Maar de dichtstbijzijnde waar ik weet van had, stond zeker een kilometer verderop, dus die had ik van verre aan moeten horen komen, toch?

Ondertussen werd het gebladerte onder de haag op lawaaiige wijze verschoven en verplaatst begeleid onder luid gesnuif en gegrom en toen ging me een lichtje op. Natuurlijk, een egel!

Hier moest ik aan denken toen ik vanmiddag even in de tuin wat ging plukken voor op de vaas. Er klonk luidruchtig geritsel bij de haag en ja hoor daar was er weer een.

Elke keer verbaast het me weer hoe klein ze eigenlijk zijn in vergelijking met het lawaai dat ze maken. Wilde dieren zijn over het algemeen vrij stilletjes in de weer, puur uit veiligheidsoverwegingen. Kennelijk vertrouwt de egel zo op de bescherming van zijn stekelige jas dat hij het niet nodig vindt om steeds rond de scharrelen.....

Alleen jammer dat zijn stekels nog niet zijn aangepast aan plettende autobanden.

Carin
december 2012